

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Pello 22. helmikuuta 2012

Valtiosihteeri Risto Artjoki
risto.artjoki@mmm.fi

Terve Risto,

Tornionjokeen nousseista lohista on ennen luotainaikaa vain hyvin niukalti virallista tietoa. Tutkijoiden mukaan ICES:n lohikantamalli on vielä epävarma. Lohien pääsyyn kutujokiinsa on voinut vaikuttaa ajoverkkokiellon portaittainen vaikutus 2006-2008. ICES:n mukaan esim 2006-2007 lohisaalis puolittui Itämerellä kahden edellisen vuoden tasosta.

Oma käsitykseni vuoden 2008 nousulohista on yli 50 000 lohen luokkaa jokisaaliin ollessa 11 200 lohta. Vuoden 2007 lohimäärä oli arvioni mukaan tätä pienempi, mutta kutukaloja on silloinkin täytynyt olla yli 40 000, koska 2011 vaelluspoikasista 60% oli 2007 kutua (30% v.2006 kutua). Tästä on varmasti viisasta haastatella RKTL:n tutkijatohtoreita suoraan. Tornionjoen jokisaalis on viime vuosina ollut neljäs tai viides jokeen päässeistä lohista (2011 RKTL:n mukaan 5 100 lohta). Aiemmin on ollut huomattavasti tästä poikkeaviakin lukemia molempiin suuntiin.

Ruotsin rannikkokalastus

Mielestäni ruotsalaisia ei kannata nyt ripittää lohien kalastuksesta. He ovat Itämeren alueella suunnannäyttäjiä. He ovat ylivoimaisesti merkittävin merioikeussopimuksen tarkoittama alkuperävaltio [state of origin]. Ruotsi siirtyy kalastamaan tästä keväästä lähtien vain omia lohiaan. Jos Suomi haluaa vähentää ruotsalaisten pyyntiä jokisuulla, niin minun mielestäni Suomen tulisi ensin katsoa mitä itse voisi asialle tehdä.

Ruotsin rannikkokalastuksen saalis, joka on ollut n. 0-25 % suurempi kuin Suomella, on ollut seuraava: 2006/145 999 kg, 2007/140 780 kg, 2008/197 007 kg, 2009/233 483 kg, 2010/170 310 kg, 2011/184 598 kg.

Aivan Selkämeren eteläisimmässä osassa vastapäätä Ahvenanmaata pyydetään Dal-joen istutuslohia lähinnä ankkuroiduilla verkoilla. Muutoin Selkämereltä ei ole saalista, koska Selkämerellä lohet vaeltavat pohjoiseen Suomen rannikkoa pitkin.

Varsinainen rannikkokalastus tapahtuu Perämerellä alkaen Uumajan korkeudelta, josta saadut lohet ovat vaeltaneet Selkämerellä Suomen rannikon kautta Merenkurkuun, josta yli Ruotsin puolelle. Luonnonlohien kutuvaellus tapahtuu kuitenkin pääosin Suomen rantaa pitkin Perämeren kaaren suomalaisiin ja ruotsalaisiin jokiin.

Ruotsin rannikkosaalis on viime vuosina ollut n. 30 000 lohta, josta suurin osa on saatu Perämeren pohjukasta Kalix-joen ja Tornionjoen suista.

Tänä vuonna Ruotsin kiintiö 34 327 lohta jaetaan 40/60% Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden rannikkokalastuksen kesken. Näin ollen Pohjanlahden rannikolta saadaan tänä vuonna pyytää 20 597 lohta, siis noin 10 000 viimevuosien saaliita VÄHEMMÄN. Tässä on samalla huomioitava se, että Ruotsi on jo tänä vuonna kieltänyt kaiken lohienkalastuksen ankkuroiduilla verkoilla ja siimoilla.

Itämeren pääaltaalta ruotsalaiset siimaveneet saavat tänä vuonna pyytää 13 730 lohta, josta tähän mennessä on jo n. 8 000 pyydetty. Tämä tarkoittaa sitä, että kiintiön tullessa täyteen TÄNÄ KEVÄÄNÄ RUOTSIN AJOSIIMAPYYNTI ON HISTORIAA, koska Ruotsi lopettaa lohien meripyyntin Itämeren pääaltaalla kokonaan ensi vuoden alusta. Ruotsi toteuttaa ainoana Itämeren maana lakia kutuvaltioperiaatteesta (hemälvsprinsip).

Suomi kalastaa rannikollaan paljon ruotsalaista lohta. Se on fakta. Ruotsalaisia on erityisesti ärsyttänyt Kemian terminaalien muuta aluetta vapaampi kalastus, joka kohdistuu puoleksi ruotsalaiseen loheen! Ruotsalainen lohikeisari B-O Innala on kirjoittanut asiasta happamia lausuntoja (liite). Kun Tornionjoen lohestakin kaksi kolmasosaa on ruotsalaista alkuperää, voidaan ruotsalaisten kalastukseen parhaiten vaikuttaa omilla toimenpiteillä rannikolla ja Kemian terminaalissa.

Terminaalialue aiheuttaa eriarvoisuutta ja sen johdosta myös laittomuutta viereisillä alueilla. Kaikilla mittareilla arvioituna Kemian terminaalialueen kalastus tulisi arvioida uudelleen. Kemijokisuulla ei voi olla etuoikeutta Tornionjoen ja Kalix-joen lohien kalastukseen.

Terminaalien pienentäminen oli nykyisen 2008 lohiasetuksen luonnoksessa mukana, mutta MMM veti sen pois, koska Bondestamin mukaan eräs merikalastaja uhkasi viedä ministeriön oikeuteen sillä perusteella, että kalakantatutkimuksessa olisi ollut liian pieni otanta eikä tutkimus olisi ollut tieteellisesti pätevä. Eduskunnan velvoittamana RKTL teki uuden tutkimuksen 2010, jotta tieteellinen näyttö olisi riittävä. Nyt, kun uusi tulos vahvisti aiemman, pitäisi terminaalialuetta pienentää.

Nyt olisi erityisesti pidettävä huolta siitä, että kahdesta miljoonasta merelle vaeltaneesta smoltista jäljelle jääneet ja ensikesän uudesta ennätysvaelluksesta tulevat nuoret lohet varjeltuisivat ajosiimakalastukselta. Vetoan, että MMM lopettaa jo syksyllä 2012 oman ajosiimakalastuksemme. Muistutan myös siitä mitä minulle ja Jyrki Oikariselle Orianin kanssa lupasitte 8.12.2012. Muut maat on sitten helppo vetää perässä, kun alkuperävaltiot ovat valinneet linjan ja tiedetään, että Suomi ja Ruotsi tuottavat 97% Itämerellä kalastettavista lohista.

Parhain terveisin

Kalervo Aska

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi